

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/63/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8823200868
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8823200868.3

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. E. Š., nar. XX.XX.XXXX, mal. I. Š., nar. XX.XX.XXXX, mal. P. O., nar. XX.XX.XXXX, mal. U. O., nar. XX.XX.XXXX, mal. M. O., nar. XX.XX.XXXX, mal. N. O., nar. XX.XX.XXXX a mal. U. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom pri rodičoch, zastúpených kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti matky: I. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, H. a otca mal. E. Š. a mal. I. Š.: E. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, H., o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

N a r i a d ť u j e toto neodkladné opatrenie:

Súd dočasne z v e r u j e mal. E. Š., nar. XX.XX.XXXX, mal. I. Š., nar. XX.XX.XXXX, mal. P. O., nar. XX.XX.XXXX, mal. U. O., nar. XX.XX.XXXX, mal. M. O., nar. XX.XX.XXXX, mal. N. O., nar. XX.XX.XXXX a mal. U. O., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny J. U., ul. G. I. XX, XXX XX J. U., najdlhšie na obdobie šiestich mesiacov od vykonateľnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

1. Na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou tunajší súd uznesením č. k. 6P/63/2023 - 17 zo dňa 27.04.2023 začal bez návrhu konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloleté deti.

2. Z obsahu podnetu vyplýva, že rodina je dlhodobo vedená v evidencii problémových rodín z dôvodu zanedbávania osobnej a zdravotnej starostlivosti o maloleté deti. Situácia v rodine sa však v poslednom období zhoršila. Maloleté deti žijú vo veľmi zlých hygienických podmienkach. Rodičia žijú s mal. deťmi v 1-izbovom byte bytového domu v miestnej komunite. Hygiena domácnosti je na veľmi nízkej úrovni, byt je vybavený len najnevyhnutnejším nábytkom, v domácnosti je zavedená elektrina, vodu si zabezpečujú od susedov, od príbuzných, prípadne aj z miestneho potoka. Rodina kúri pieckou na tuhé palivo, ktoré však často v čase našich návštev v rodine absentovalo a v domácnosti bolo chladno. Zásoby potravín zvykne mať rodina v čase sociálneho šetrenia zabezpečené len v minimálnom množstve. Príjem rodiny pozostáva len z rodičovského príspevku a z prídavku na dieťa, otec maloletých detí má zdravotné problémy dlhodobého charakteru, nie je schopný vykonávať brigádnické práce, ktorými by sa príjem rodiny zvýšil. Navyše často je pod vplyvom alkoholu. Matku často badať v okresnom meste, ako sa aj s niektorými z maloletých detí túla po meste a žiada aj s maloletými deťmi o finančnú hotovosť okoloidúcich ľudí. Mal. deti si neplnia pravidelne povinnú školskú dochádzku, sú vedení ako záškoláci, pričom ich počet neospravedlnených hodín má v poslednom období stúpajúcu tendenciu. V prípade, že školu navštívia, sú vo veľmi zanedbanom stave, nemajú vypestované žiadne hygienické návyky. Ich osobná hygiena úplne absentuje. Matka bola neustále vyzývaná na nápravu situácie v ich rodine, bola upozorňovaná na záškoláctvo maloletých detí, na možné dôsledky záškoláctva, riziká, ktoré vyplývajú z nedostatočnej osobnej hygieny maloletých a z nedostatočnej hygieny v domácnosti, dlhodobo však

k zmene nedochádza. Do rodiny navyše pribudlo ďalšie maloleté dieťa, ktoré si vyžaduje matkinu nepretržitú starostlivosť a pre ktorého sú tieto bytové podmienky absolútne nevyhovujúce. Maloleté deti nemajú v domácnosti vytvorené vhodné bytové podmienky - nedostatočný priestor na bývanie a prespávanie, nedostatok lôžok a priestoru na pokojný spánok, nedostatočný priestor pre prípravu na vyučovanie. Rodičia nezabezpečujú maloletým deťom primeranú osobnú a zdravotnú starostlivosť, nevytvárajú pre maloleté deti bezpečné prostredie a ani sa nesnažia vytvoriť vhodné bytové podmienky a zlepšiť hygienu v domácnosti. Mal. deti majú absolvované v súčasnosti všetky povinné očkovania, neužívajú žiadne lieky. U mal. E. bola v minulosti zistená epilepsia, matka s ním však nenavštevuje žiadne odborné vyšetrenia, epileptické záchvaty nemá. Z dôvodu nepriaznivej situácie v rodine, bola rodina zapojená do programu na vykonávanie odbornej metódy na prispôsobenie sa novej situácii v prostredí ktorú realizuje Centrum pre deti a rodiny I. E.. Uvedené centrum rodinu pravidelne navštevuje a v priebežnej správe dospelo taktiež k záveru, že podmienky rodiny sa v súčasnosti javia ako nevyhovujúce pre zdravý bio-psycho-sociálny vývin maloletých detí. Nikto z príbuzných, ktorí by mohli maloletým deťom zabezpečiť náhradnú osobnú starostlivosť nemal o zverenie maloletých detí záujem alebo nespĺňa zákonné podmienky pre poskytovanie náhradnej osobnej starostlivosti. Umiestnenie maloletých detí do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu je aktuálne jediným možným riešením na ochranu ich života a zdravia.

3. Podľa rodných listov maloletých detí sa mal. E. Š. narodil dňa XX.XX.XXXX a mal. I. Š. dňa XX.XX.XXXX, obaja z matky I. O., nar. XX.XX.XXXX a otca E. Š., nar. XX.XX.XXXX. Mal. P. O. sa narodil dňa XX.XX.XXXX, mal. U. O. dňa XX.XX.XXXX, mal. M. O. dňa XX.XX.XXXX, mal. N. O. dňa XX.XX.XXXX a mal. U. O., nar. XX.XX.XXXX, všetci z matky I. O., nar. XX.XX.XXXX. Otec v rodnom liste týchto detí uvedený nie je.

4. Z predloženej správy Základnej školy v H. je zrejmé, že školopovinné maloleté deti školu nenavštevujú skoro vôbec, ak matku kontaktovali alebo upozorňovali pri podpisovaní upozornení na nedbalú školskú dochádzku, matka odmietala rozprávať, alebo používala vulgarizmy. Títo žiaci, boli často videní aj pedagogickými zamestnancami pri obchodných domoch vo J. P. X., kde žobrali peniaze od ľudí. Maloleté deti pochádzajú z málo podnetného prostredia. Problém, ktorý má za následok zlyhávanie v škole, sú podmienky v ktorých maloletí vyrastajú. Prostredie je veľmi skromné. Žijú v nevyhovujúcej bytovej a hygienickej situácii v segregovanej osade. Nemajú vlastnú izbu a teda ani vhodné podmienky na prípravu na vyučovanie. Vzdelávacie výsledky všetkých maloletých sú na veľmi zlej úrovni. Ak žiaci prídu do školy, ich oblečenie je veľmi špinavé a zapáchajúce. Vlasy majú strapaté, neučesané. Potvrdili u detí niekoľkokrát aj pedikulózu. Príprava na vyučovanie neprebíha žiadna, deti nemali zabezpečené školské pomôcky ani prezuvky. Nenosia si desiaty. Situácia v tejto rodine je veľmi zlá. Matka sa o deti vôbec nezaujíma, s triednymi učiteľmi komunikuje minimálne.

5. Uznesením č. k. 6P/79/2018 - 27 zo dňa 19.04.2018 tunajší súd určil nad výchovou mal. detí E., nar. XX.XX.XXXX, J., nar. XX.XX.XXXX, N., nar. XX.XX.XXXX, E., nar. XX.XX.XXXX, I., nar. XX.XX.XXXX, P., nar. XX.XX.XXXX, U., nar. XX.XX.XXXX a M., nar. XX.XX.XXXX O.W.h dohľad a rodičom mal. detí I. O., nar. XX.XX.XXXX a E. Š., nar. XX.XX.XXXX uložil napomenutie. Podľa odôvodnenia tohto uznesenia starostlivosť o mal. deti bola výrazne zanedbaná, rodina žila v nevyhovujúcich sociálnych a hygienických podmienkach. Školopovinné deti si neplnili povinnú školskú dochádzku, boli vedené ako záškoláci. U mal. M. rodičia zanedbávali zdravotnú starostlivosť, dieťa bolo často hospitalizované, nedodržiavali pokyny lekárov a dieťaťu nepodávali lieky. Tunajší súd uznesením č. k. 8P/69/2019 - 41 zo dňa 25.07.2019 zrušil uložené výchovné opatrenie, nakoľko splnilo svoj účel.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

9. Ako vyplýva z § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

10. V zmysle § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

11. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

12. V zmysle § 367 ods. 2 CMP, ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

13. V zmysle § 367 ods. 3 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

14. Podľa § 367 ods. 4 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

15. Podľa § 367 ods. 7 CMP súd zruší neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

16. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a zároveň zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že v danom prípade je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou. Neodkladné opatrenie slúži k bezodkladnej úprave pomerov a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu.

17. V konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti sú súdy povinné poskytnúť maloletým deťom zvýšenú ochranu, ktorá vyplýva ako z príslušných ustanovení Zákona o rodine, tak aj z príslušných článkov Dohovoru o právach dieťaťa (ďalej len „Dohovor“). V týchto konaniach sa nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia posudzuje vždy z hľadiska záujmu maloletého dieťaťa, ktorý je prioritný. Pre posúdenie najlepšieho záujmu dieťaťa je potrebné vychádzať z práv dieťaťa zakotvených predovšetkým v Dohovore o právach dieťaťa. Článok 3 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho najlepších záujmov a ich prvoradá zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú, tak vo verejnej, ako aj v súkromnej sfére.

18. Súd môže o nariadení neodkladného opatrenia rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, aby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodit' nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý by bol zvrátený len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. len s veľkými ťažkosťami.

19. Súd sa stotožnil so skutkovými dôvodmi podnetu na nariadenie neodkladného opatrenia a mal za preukázané, že v danom prípade je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov konania. Rodičia nemajú zabezpečené vhodné podmienky na poskytovanie primeranej osobnej starostlivosti maloletým deťom. Starostlivosť o mal. deti je zo strany rodičov je zanedbávaná, hygiena domácnosti, ako aj hygiena mal. detí je na nedostatočnej úrovni, bytové podmienky sú nedostatočné a stiesnené, v dôsledku čoho je ohrozený zdravý vývoj mal. detí. Školopovinné deti si neplnia pravidelne povinnú školskú dochádzku, majú množstvo vymeškaných hodín, ak prídu do školy sú zanedbané a špinavé. Rodičia sa o výchovno-vzdelávacie výsledky detí nezauímajú. Otec mal. I. a mal. E. vo zvýšenej miere požíva alkoholické nápoje. Na základe uvedeného má súd za to, že rodičia zanedbávajú starostlivosť o mal. deti, v dôsledku čoho je život, zdravie a priaznivý vývoj mal. detí vážne ohrozený. Súd mal preto osvedčenú naliehavosť a potrebu rýchleho zásahu súdu do pomerov účastníkov prostredníctvom neodkladného opatrenia, preto dočasne zveril mal. deti do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, nakoľko nikto z príbuzných nie je ochotný alebo spôsobilý poskytovať mal. deťom osobnú starostlivosť.

20. Neodkladné opatrenie súd nariadil s poukazom na ust. § 367 ods. 2 CMP najdlhšie na obdobie 6 mesiacov od jeho vykonateľnosti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).